

Vakuum mezi školami, zřizovateli a ministerstvem má vyplnit střední článek. V tomto roce se začne rozhodovat o jeho podobě

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 28. ledna 2022 – Ministr školství Petr Gazdík přebírá Strategii 2030+ téměř přesně uprostřed prvního implementačního období. Na něm tedy bude, jak se podaří dokončit úkoly, které pro období 2021–2023 určil za priority jeho předchůdce v úřadu Robert Plaga. Patří k nim i pilotáž středního článku podpory, která je klíčovou aktivitou implementační karty Podpora a řízení.

Pojem střední článek patří v posledních deseti letech k diskutovaným tématům nejen Česku. Už v roce 2010 jej přelomová studie McKinsey identifikovala za klíčový prvek, který vzdělávacím systémům umožňuje se rozvíjet a zlepšovat vzdělávací výsledky dětí. České školství, kde je mezi školami, zřizovateli a ministerstvem vakuum, ve srovnání s těmito úspěšnými vzdělávacími systémy dlouhodobě stagnuje.

Harmonogram ministerstva školství počítá s tím, že do konce roku 2022 bude vyhodnocen pilotní projekt a že od školního roku 2023/24 se střední článek v té podobě, která vzejde z pilotáže, bude postupně zavádět v dalších okresech. Jakou má mít podobu, **aby skutečně splnil, co se od něj očekává - tedy zlepšil vzdělávací výsledky všech žáků, ve všech školách** - hledají vedle ministerstva školství dva další odborné subjekty.

Pilotní projekt MŠMT

Zahájen byl před rokem v okresech Svitavy a Semily, po roce od zahájení se projekt soustřeďuje především na odbřemenění ředitelů škol od administrativní nebo provozní zátěže. Předcházející vedení ministerstva zvažovalo jako ideální územní jednotku okres, nový ministr školství zvažuje také testování na úrovni kraje - během Kulatého stolu SKAV a EDUin informoval o svých jednáních s hejtmanem Karlovarského kraje. Za největší riziko v souvislosti se zaváděním středního článku označil nedostatek kvalitních lidí, nový stupeň řízení/podpory chce rozvíjet v rámci již existujících institucí.

“Naše vláda patrně nebude souhlasit s tím, že střední článek bude mít podobu byrokratického aparátu, který bude obsazovat nové kanceláře a zaměstnávat další úředníky. Budeme se snažit, aby zapadal do už dnes zřízených institucí, jako jsou Česká školní inspekce nebo Národní pedagogický institut,” řekl ministr Petr Gazdík na Kulatém stole SKAV a EDUin na téma: Jaké plány chystá nová vláda pro české školství?

Eduzměna

Téměř v poločase je také pětiletý projekt Eduzměna, který na Kutnohorsku působí od 2020. Vytváří tzv. centrum podpory vzdělávání, v němž postupně buduje služby nabízející ředitelům škol odbřemenění (v současnosti právní a projektové poradenství, chystá se například IT servis nebo výpomoc v oblasti stavebních prací nebo školního stravování).

Soustředí se ale také na pedagogickou podporu nebo na komunikaci a osvětu mezi rodiči a zřizovateli.

“V našem pojetí má “střední článek” podobu centra poskytujícího podporu nejen samotným školám, ale také celé řadě dalších aktérů, kterých se vzdělávání týká, například rodičů, zřizovatelů či dětí, které chceme více vést k participaci na tom, jak vzdělávání v regionu rozvíjet,” říká Zdeněk Slejška, ředitel Nadačního fondu Eduzměna.

Okresní partnerství 2030+

Koncept Okresních partnerství letos startuje. Na rozdíl od projektu MŠMT a Eduzměny nesměhuje k vytváření nové organizace/sítě podpory, ale jde mu o formování koordinační platformy pro spolupráci aktérů v konkrétním regionu při dosahování cílů Strategie 2030+, především vzdělávací výsledky a wellbeing dětí a snižovat nerovnosti. Okresní partnerství zakládají společně organizace, které na daném území realizují projekty MAP (místní akční plán rozvoje vzdělávání - tedy obce s rozšířenou působností, dobrovolné svazky obcí a místní akční skupiny - MAS), které zvou ke spolupráci kraj a střední článek podpory MŠMT. Okresní partnerství odborně podporuje pracovní skupina Střední článek Partnerství pro vzdělávání 2030+. Letos chce nastartovat tento participativní proces minimálně ve dvou okresech, zájem jich ale projevil více.

“Navrhujeme, jak mohou v prvních letech Strategie 2030+ efektivně spolupracovat všechny organizace, které realizují projekty MAP a KAP zaměřující se na školy v konkrétním území, a jak mohou spolupracovat se středním článkem podpory, ať bude mít jakoukoli podobu,” říká Vladimír Srb, vedoucí pracovní skupiny Střední článek Partnerství pro vzdělávání 2030+.

Zdroje informací:

- Záznam Kulatého stolu SKAV a Eduin na téma Jaké plány chystá nová vláda pro české školství najdete [zde](#).
- V Educastu hovořil o středním článku Vladimír Srb, vedoucí pracovní skupiny Střední článek v Partnerství pro vzdělávání 2030+ [zde](#).
- Souhrn zjištění veřejné konzultace na téma: Jak nastavit střední článek, aby zlepšoval učení, wellbeing a rovné šance žáků? je k dispozici [zde](#).
- Implementační karta “Podpora a řízení” s klíčovou aktivitou Pilotáž středního článku je [zde](#).
- Informace k pilotnímu projektu ministerstva jsou zveřejněny [zde](#).
- Publikace *Jak zlepšovat učení, wellbeing a rovné šance žáků v ČR prostřednictvím středního článku a dalších opatření*, která shrnuje výsledky pracovních skupin Partnerství 2030+ v minulém roce, je ke stažení [zde](#).
- Vymezení pojmu střední článek v odborné literatuře a mapování jeho podoby v různých vzdělávacích systémech se věnoval Arnošt Veselý v článku, který uveřejnil časopis Orbis Scholae [zde](#).
- Studie autorů Mona Mourshed, Chinezi Chijioke, Michael Barber (MacKinsey, 2010): *Jak se systémy, které se ve světě nejvíce zlepšily, stále zlepšují* je k dispozici [zde](#).

Kontakt:

Radka Hrdinová, SKAV: 603 177 791, radka.hrdinova@skav.cz

Martina Pařízková, Eduzměna, 777 771 082, martina.parizkova@eduzmena.cz

[Partnerství pro vzdělávání 2030+](#) založilo v červnu 2020 sedm významných platform ve vzdělávání podpisem [Memoranda o Partnerství pro vzdělávání 2030+](#): Asociace krajských vzdělávacích zařízení, Asociace ředitelů základních škol ČR, Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání, Česká rada dětí a mládeže, Nadační fond Eduzměna, Národní síť Místních akčních skupin ČR a Stálá konference asociací ve vzdělávání (SKAV). Zapojené organizace se ztotožňují se dvěma hlavními cíli Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ a chtějí aktivně přispět k jejich naplnění: 1. Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život. 2. Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů. V dubnu 2021 se přidalo sedm organizací v roli odborných partnerů: Asociace výchovných poradců, Centrum Locika, Centrum sociálních služeb Praha – Pražské centrum primární prevence, EDUin, Jednota školských informatiků, Učitel naživo a Učitelská platforma. Konzultující partneři projektu jsou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Česká školní inspekce. Zástupci projektu působí v odborném panelu MŠMT pro pilotáž středního článku podpory.

[SKAV](#) (Stálá konference asociací ve vzdělávání, z. s.) je zastřešující platforma organizací, které usilují o progresivní změny ve vzdělávání. Je moderátorem smysluplné diskuze a advokátem klíčových témat. Centrem zájmu členů jsou co nejlepší podmínky pro učení žáků a co nejlepší vztahy mezi žáky a učiteli. Věříme, že smyslem vzdělávání je, aby každý mohl rozvíjet svůj potenciál, najít své místo ve společnosti a prožít spokojený život. Sledujte aktuální informace o SKAV na Facebooku a Twitteru.